

BİR BUZAĞIDA GİNGİVAL VASKÜLER HAMARTOM OLGUSU

Sait BULUT*

İbrahim CANPOLAT*

Geliş Tarihi : 26.07.2002

Özet: Mandibular gingivannın sol ve sağ tarafında pembe renkte, loblu, hemorajik kitleler bulunan bir aylık bir montafon buzağı Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Kliniğine getirildi. Buzağı aşırı salivasyon, yeme ve içmede güçlük gibi klinik semptomlar gösterdi. Anemneze göre ilk yedi günükken fark edilen kitlelerin 1-2 cm büyülüğünde olduğu ve daha sonra gittikçe büyütükleri ifade edildi. Buzağı Cerrahi Kliniğine getirildiği zaman kitleler sol tarafta 2x3x4 cm ve sağ tarafta 1x2x3 cm olarak ölçüldü ve genel anestezide altında bu oluşumlar operasyonla alındılar. Histopatolojik olarak kitleler gingival vasküler hamartom olarak teşhis edildi. Bir ay süreyle takip edilen olguda hiçbir komplikasyon olmadı.

Anahtar sözcükler: Gingival vasküler hamartom, buzağı

Gingival Vascular Hamartoma In A Calf

Summary: A 1-month-old Brownswiss calf was admitted to Faculty of Veterinary Medicine, Surgery Clinic of University of Fırat, having haemorrhagic, pink-red, lobulated gingival mass on its left and right mandibula. The calf exhibited excessive salivation and difficulty in eating and drinking. According to anamnesis, the masses which were about 1-2 cm in diameter on notice (7 days), were continuously growing. The calf was referred to the Surgery Clinic. The masses were measured to be 2x3x4 cm on the left side and 1x2x3 on the right side of the mandibula. The masses which were surgically removed under general anesthesia, were diagnosed histopathologically as gingival vascular hamartoma. During a month of following up period, no complication was determined.

Key words: Gingival vascular hamartoma, calf.

GİRİŞ

Epulis, gingivada şekillenen tümör veya benzeri yangisel hiperplastik lezyonlar için kullanılan genel ve klinik bir terimdir. Gingival vasküler hamartom, buzağılarda diş etlerinde ender görülen konjenital bir malformasyondur. Kesici dişlere yakın mandibular gingiva da şekillendikleri ve benign karekterde olukları bildirilmektedir. Pembe-kırmızı renkte, birkaç cm çapındadır ve granulasyon dokusuna benzerler. Gingival vasküler hamartoma at, sığır, keçi, köpek ve kedilerde rastlanılmaktadır¹⁻⁴.

Gingival vasküler hamartom'lar doğmasal olarak bulunurlar ve daha sonra tek veya birkaç yerde gelişmelerini sürdürürler. Vücudun her yerinde oluşabilirler. Mikroskopik olarak eritrosit veya proteinli materyal içeren, endotel hücreleri ile döşeli, düzensiz, ince duvarlı vasküler boşluklardan oluşur. Bu boşluklar arasında gevşek fibröz stroma bulunur⁵⁻⁷.

Gingival vasküler hamartom, buzağılarda nadir olarak görülen kongenital bir anomalidir^{1,2}. Bu makalede bir olgudaki gingival vasküler hamartom ve sağlığı anlatılmaktadır.

OLGUNUN TANIMI

Materyalimizi Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Klinигine getirilen, mandibular gingivasının

sol ve sağ tarafında pembe renkte, loblu, hemorajik kitleler bulunan bir aylık erkek bir montafon buzağı oluşturdu. Mandibulanın sol tarafındaki kitle 2x3x4 cm, sağ tarafındaki ise 1x2x3 cm olarak ölçüldü (Resim-1,2). Anemneze göre ilk yedi günükken fark edilen kitleler 1-2 cm büyülüğünde olduğu ve daha sonra gittikçe büyütükleri ifade edildi. Buzağı Cerrahi Kliniğine getirildiği zaman kitleler sol tarafta 3-4 cm ve sağ tarafta 1-2 cm olarak ölçüldü. Kitleler insisiv dişlerin üzerini kapatmış olarak içe ve dışa doğru büyümüşlerdi (Resim-2). Bu kitleler insisiv dişlerin düzenini de oldukça bozmuştu. Sol taraftaki kitle daha büyük ve hem bukkal gingivadan hem de lingual gingivadan köken almaktaydı (Resim-3,4). Kitleler sol tarafta 3-4 cm ve sağ tarafta 1-2 cm olarak ölçüldü. Gittikçe büyuyen kitlelerin olgunun emmesini güçlendirdiği ve bu yüzden olgunun gelişmediği ifade edildi. Tümörler sedasyon (0.2 mg/kg Xylazine hydrochloride, Rompun) ve lokal anesteziden (Jetokaine) sonra elektro-koter ile kesilerek uzaklaştırıldı (Resim-3). Formalinde (%10) tespit edilen dokular, parafin bloklara konuldu ve daha sonra kesitler alınarak mikroskopta incelendi. Kitleler mikroskopik olarak, içerisinde protein materyali içeren, düzensiz, ince duvarlı vasküler boşluklardan oluşmaktadır (Resim-4). Histopatolojik olarak kitleler gingival vasküler hamartom olarak teşhis edildi. Bir ay süreyle takip edilen olguda tekrar bir üreme şekillenmedi.

* Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Anabilim Dalı, Elazığ-TÜRKİYE

TARTIŞMA ve SONUÇ

Vasküler hamartom'un deri, dil, meninksler, medulla spinalis³, testis, ovaryum ve gingiva^{1-3,7} gibi vücudun değişik yerlerinde olduğu bildirilmiştir. Vasküler kongenital lezyonlar çoğunlukla gingivada görülmektedir. Buzağılarda diğer türlere göre daha fazla görülüp görülmemiş bilinmemektedir. Genelde tümör benzeri gelişim ve malformasyonlara neden olurlar. Olgumuzda vasküler hamartom doğmasal olarak fark edilmiş ve tümör benzeri büyümeye ve yayılma göstermiştir. Gelişim hem dışa doğru hem de dişlerin üzerindeini kapatacak şekilde içe doğru olmuştur. Gingival vasküler hamartomlu buzağılarda dişlerin yerrinden oynaması, düşmesi gibi bulgular rapor edilmiştir¹. Olgumuzda dişlerin içe ve dışa doğru yer değiştirdiği ancak diş kaybının olmadığı görüldü.

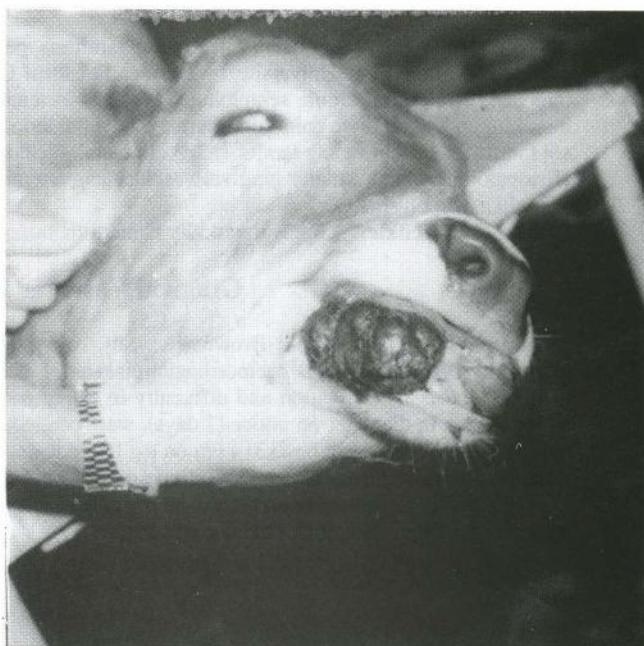
Vasküler hamartom meninksler ve medulla spinaliste olduğunda parezi gibi sinirsel semptomların açığa çıktığı bildirilmiştir^{5,6}. Olguda dişlerin rotasyona uğraması dışında makroskopik bir lezyon oluşmadı. Kitle büyükçe emmede güçlük ve gelişimde duraklama olduğu ifade edildi.

Vasküler hamartomun sağaltımı kitlenin şirurjikal olarak uzaklaştırılmasıyla olmaktadır. Daha sonra cryoterapi ve termocoter uygulaması ile olumlu sonuçlar alındığı bildirilmektedir. Vasküler hamartom benign karakterli olduğu için genelde tekrar üreme olmamaktadır. Üreme olan olgularda ikinci bir uygulama ile kesin sağaltım sağlandığı belirtilmektedir². Bu olgudaki kitleler elektro-koter ile eksize edilerek uzaklaştırıldı. Bir ve iki hafta sonraki kontrollerde olgunun tamamen iyileştiği anlaşıldı.

Sonuç olarak kliniğimizde ilk defa karşılaşılan bu olgudan başarılı sonuç alınmış klinisyenlere sunulması uygun görülmüştür.

KAYNAKLAR

- 1 Stanton-ME, Meunier-PC, Smith-DF: Vascular hamartoma in the gingiva of two neonatal calves. *JAVMA*, 184: 2, 205-206, 1984.
- 2 Gülbahar MY, Aslan L, Alkan İ: Gingival vascular hamartoma in a calf. *YYÜ Vet Fak Derg*, 10(1-2): 23-25, 1999.
- 3 Wilson RB: Gingival vascular hamartoma in three calves. *J Vet Diagn Invest*, 2(4): 338-339, 1990.
- 4 Gaag I, Vos JH, Goedegebuure SA: Lobular capillary haemangiomas in two calves. *J Comp Pathol*, 99(3): 353-356, 1988.
- 5 Middleton JR, Valdez R, Britt LG, Parish SM, Tyler JW: Progressive hindlimb paraparesis in a goat associated with a vascular hamartoma. *Vet Rec*, 6, 144(10): 264-5, 1999.
- 6 Padgett SL, Tillson DM, Henry CJ, Buss MS: Gingival vascular hamartoma with associated paraneoplastic hyperglycemia in a kitten. *J Am Vet Med Assoc*, 210(7): 914-5, 1997.
- 7 Sheahan BJ, Donnelly WJ: Vascular hamartomas in the gingiva of two calves. *Vet Pathol*, 18(4): 562-4, 1981.

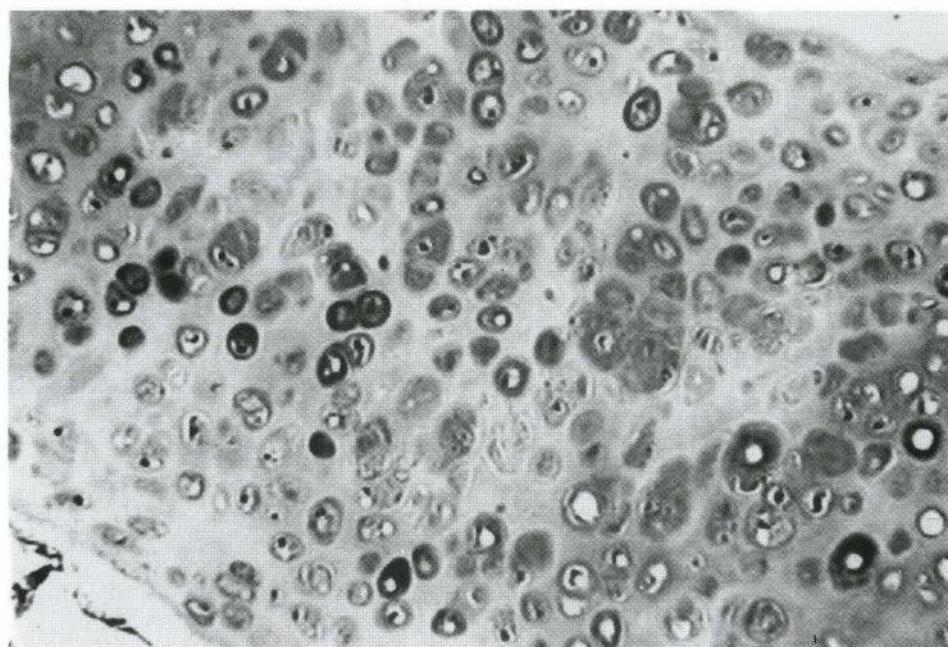
Resim 1. Buzağıda gingival kitlelerin önden görünümü.
Figure 1. Appearance of gingival masses in a calf.

Resim 2. Buzağıda gingival kitlelerin ağız açıkken görünümü.
Figure 2. Appearance of gingival masses in a calf (when mouth open).

Resim 3. Buzağının postoperatif görünümü.
Figure 3. Postoperative appearance of the calf.

Resim 4. Gingival vascular hamartomun mikroskopik görünümü (çok sayıda düzensiz, içleri protein materyali ile dolu vasküler boşluklar).
Figure 4. Microscopic appearance of gingival vascular hamartoma (A lot of irregular vascular cavities containing protein material).